

KANNADIK TRÉGLONOU

Eul Levrik peb Miz, da zele'her en ti

AN APOTIKER

Setu petra hon deuz klevet gant unan deuz ar re a ioa bet euz Lan. o voti e Kemper d'ar 16 a viz kerzu:

Pa oue klevet e oa hanvet ar Bail, eun apotiker a griañ dirag eur maread tud: « Deuz eur barrez hag a anavezan mad (henvel a reaz zoken ar barrez) e zeuz denet hirio 13 da voti da Gemper. An trizek-ze zo bet hirio en oferen, hag o zrikek ho deuz votet evit ar Bail. Ar seurt tud-ze zo kristenien? Nan! Ar seurt laboussé-ze n'int nemed trubardet, pe guir e votont evit unan hag a zo, nan hebken a eneb ar relijion, mes zoken a eneb ar peoc'h er vro, peguir e za a du gant ar sosialistet. Me ne vezan ket en oferen, ha goulskoude e lavaran: Bevet. Chauvel! Rak salvezout a ra d'in guelet honestis hag urz vad er Frans. »

— Setu ama petra hon deuz lennet ive diavar benn ar voterez-se: « A la messe de 11 h. 1/2, à la cathédrale de Quimper, il y avait plus de 900 délégués sur 1.346. Et il se trouve 682 voix pour élire un Le Bail, l'anticlérical farouche!... Des catholiques, ces gens-là? Allons donc! Des hypocrites, des tartuffes, et pas autre chose. »

E guirionez, ar voterez-se en deuz lakeat an oll dud honest da rejeti, hag ar fransizien deread da c'hoarzin deomp. Ne ket hebken er c'hazetennou katolik, mes en oll journaliou a urz e lennet ar c'homzou-ma: « Tud ar Finister ho deuz ar brud da veza kristenien vad... hag e votont evelato evit unan ruz-tan evel ar Bail? » — E guirionez, skrijus eo sonjal en eur seurt tra. Tost an hanter euz ar re ho doa votet evit ar Bail a ioa bet en deiz-se memez en oferen hag a ielo da ober ho fask — var a gounter zoken hinienrou anezho a vez bep guener kenta pe bep sul kenta euz ar miz o sakramanti. Mes penaor kompreñ kementse? Penaor dreist oll hen displega? Rak gellout a rear ober brasoc'h pec'hed eget voti evit eun enebour d'an Iliz? Perz ho devezo en oll droug a rei ar Bail d'ar relijion, d'ar vro, dre he voterez.

II. — Sellomp ouz hor boutou

Ar mignon-ze euz Lan. a lavaras deomp ive: « Ah! ar Gernenez! » Guir eo, re siouaz euz kannadet Kerne (délégués) hag euz kannadet Treguer ho deuz votet evit ar Bail. Mes sellit mad e gueled ha dreist-oll e gorre Leon, ha c'houi a gavo kalz parreziou hag ho doa votet fall. Hanvet hon dou zoken meur a barrez d'hor mignon. Mantret e chomas. Mes lavaret a reaz: « Guir eo! » — Ia, ia, mignouned ker, sellomp mad ouz hor boutou, hag e velomp eo gall dressa al lerou e kalz parreziou.

Deskomp al Lezen gristen, ho deveriou d'an dud. — Ar pez hon deuz lavaret — hag an holl her goar, a ziskonez pegen dizesk eo hirio an dud var ho deveriou a gristen. Pegement eta e rankomp poania d'ho chelen... C'hoant a zo d'hon lakât d'en em emmel euz kalz traou all, traou talvoudek a dra zur, mes evel zo

lavaret deomp gant hor Mestr: « N'euz nemed eun dra rekis, ober ar silvidigez. » Evel ma lavar an ebrestel: hon dever-ni eo kelen an dud var guirioneziou ar relijion, dre ar c'hatiegiz, hor prezennou, hor c'honferansou. Ha kementse a c'houlen kalz amzer.

KELEIER AR BARREZ

Breuriez ar Feiz ha Breuriez ar Vugale

Aluzennou Breuriez ar Feiz hag ar gest zo savet da bevarzek kant-c'huec'h lur ha pevar-ugent, c'huezek guennek, 1.486 fr. 80 c.; kant-eiz-ha tregont lur, 138 fr. muioc'h hebken eget varlene, petra benag ma zeuz bet eun aluzen a dregont lur. Goulskoude e zeuz kalz muioc'h a neveziantet eget zo bet o verval pe o kuitât ar barrez euz ar Vreuriez edoug ar bloaz. Mes kalz aluzennou zo chomet evel araok ma oa kereat an traou, e dek real ha daou vennek. Setu aluzennou al listennou diouz m'ho deuz roet dre benn:

1° Listen Aline Nicolas, 231 lur ha 12 guennek. Al listen-ma en doa eun aluzen a 20 lur, 9 a 20 real, 20 a eur skoed, ha 41 a 10 real ha 2 v. Var al listen-ma n'euz nemed 71 den. Dre-ze al listen-ma en deuz roet eur skoed ha 26 santim dre benn.

2° Listen Louise Breton, 250 lur. — 24 eun neubeudik dreist eur skoed, 24 all a skoed, 2 a 14 real ha 2 v., 28 a 10 real ha 2 v. Var al listen-ma e zeuz 79. Dre-ze ho deuz roet dre benn eur skoed hag 20 santim.

3° Listen Pauline Mao, 296 lur 20 santim. 1 aluzen a 10 lur, 72 a eur skoed, 25 a 10 r. 2 v. Var al listen 100. Setu ho deuz roet eur skoed nemed 4 santim dre benn.

4° Listen Annette Thomas, 337 lur 12 g. Var al listen ma e zeuz 129! Dre-ze n'ho deuz roet dre benn nemed 10 r. 2 v. hag eur santim. Al listen-ma zo chomet izel.

Listennou Breuriez ar Vugale

Evit ar Vreuriez-ma, euz bet, etre an aluzennou hag ar gest 184 lur, 17 g.

An aluzennou zo savet da 123 lur, 14 g. Ar gest, 61 lur, 3 g.

1° Listen Aline Nicolas zo adarre da genta: 10 l. 8 g. roet gant 12 krouadur hebken. 2 aluz. a 8 real, 1 a 4 real, 9 a 12 g. Dre benn 17 g. hag 1 santim.

2° Listen Louise Breton, 30 lur 12 g. Var al listen, 41. Pempek al. a 4 real, 26 a 12 g. Dre benn, demdost da 15 g.

3° Listen Pauline Mao, 59 lur 18 g. Var al listen, 74 krouadur. 38 al. a 4 r. 1 a 24 g., 2 a 15 g. 33 a 12 g. Dre benn, 14 g. ha kazi 2 santim.

4° Listen A. Thomas, 22 lur 16 g. Var al listen, 38. Dre-ze, 12 g. dre benn hebken.

Keleier ar bloaz diveza

Edoug ar bloaz diveza n'euz bet nemed 20 badiziant ha 18 enterramant! Prest e vije bet kavatal ar beo hag ar maro. Ar re iaouank ne zeont nag er briedelez na d'ar gouent.

Bet e permission : Jean Peoc'h, Bee-an-Truc, Louis Chapel, Kerionan, Theophile Croguennec, b., Francois Falchun, b., ha Charles Kerdraon ha Theoph. Jaouen, 1 derv. hebken.

KELEIER DIVAR-DRO

LANDUNVEZ

Eur mignon bras d'hor Channadik, an Aotrou Rous, 81 vloaz, zo bet enterret d'an deiz kenta euz ar bloaz e Landunvez, eur barrez hag en deuz kelennet ha renet ker mad epad 28 vloaz.

Ped guech n'en deuz ket lavaret deomp: « Oh! na da Gannadik zo great mad! Setu aze penaor e ranker komz ha skriva evit lakât an dud da garet-ar brezonek ha da gaout plijadur ouz he lenn. »

Ha goulskoude an Aot. Rous a ioa anavezet gant an oll evit beza eur beleg santel meurbed, leun a furnez hag a skiant « d'un jugement droit et sain », evel m'en lavar an hini en deuz komzet euz buez an Aot. Rous e kazeten an Eskopti.

Mes e parrez Landunvez ar C'hannadik en deuz kalz mignoned, hag e Rouantelez an env en deuz eun difenner muioc'h.

LOCOURNAM. — Servich deiz ar bloaz

Dimerc'her, 23 a viz genver, edo servich deiz ar bloaz e Lokournan gant hor c'hoar ha maerounez Michelle Calvarin. Euz 14 breudeur ha c'hoarezet, emaomp breman hon-unan en draonien-ma, da vihana hervez ar bed. Mes ar beleg ne vez morse den dizer. He bried eo an Iliz, he barresioniz he vugale. Hor c'herent a zalc'homp doun en hor c'halon pa verilont al leac'hze, mes en teir parrez hon deuz labouret ennoaraok Treglonou hon deuz ive kalz breudeur ha c'hoarezet hag a jom atao start en hor c'halon. Trugarekât a reomp konseil an Iliz hag ar re zo bet e Lokournan o taoulinna var bez hor c'hoar ger. A dra zur edont a volontez vad, rak n'hor boa diskleriet da zen deiz ar servieh.

An aotrou THOMAS, Person Lannilis

Lannilisiz ker, n'hor beuz ket izom da lavaret deoc'h pebez beleg galloudus en deuz roet deoc'h an Aotrou 'n Eskop. An darn vrava ac'hanoch — euz ar gwazed da vihana, hen anavez mad abaoe bodadek vrás Landerne. Evit e Treglonou ne glevet, teir sizun zo, nemed ar c'homzou-ma: « An Aotrou Thomas eo zo hanvet da berson e Lannilis ? Oh! hen anaout mad a ran ! An Aotrou-ze eo en doa displeget sklear deomp e Landerne penaor e vez kasset hirio ar gatoliket da draon an ti. » — Ia, amezeien karet, trugarekait an Aotrou Doue da veza roet deoc'h eur seurt Tad. An Aot. Thomas, ouspen ma zeo eun den helavar dispar, en deuz ive eur vouez skillr meurbed; den ne hello kousket pa vezo an Aot. Person er gador.

Mes pe guir eo eur prezeger mad, e c'hellit kredi e ranko ive beza mad da foueta an dud, an tiez a zizurs. Petra lavarit euz eun tad hag a lez he vugale d'en em goll? da ober ho fenn honunan?

Hogen, piou eo Tad hoc'h ene ? Piou en deuz da respount ac'hanoch dirag Doue ?

Mes parrez Ploujean, petra benag n'eo ket ken brudet ha Lannilis, en deuz kalz kenz d'an Aot. Thomas, Perak ? Ne ket hebken abalamour ma zeo eur c'haouezur mad, mes abalamour ma zeo eur beleg a galon hag eaz meurbed komz outha.

Dre-ze 'ta Lannilisiz ker, trugarekait an Aot. Doue da veza dibabet évidoc'h eur Pastor ken karantezus, ken galloudek. Si-kourit anezha dre ho pedennou, ho sentidigez, evit ma hello ho kass oll d'ar Gear.

TRAOU DA C'HOUZOUT

Abaoue an deiz kenta euz ar bloaz, pension an dud a vor (inscrits maritimes) a zo kresket a 300 lur; a 150 lur evit an intanvezet hag an emzivadet (orphelins); a 75 lur evit an tad hag ar vam (Secours viagers d'ascendants sur la caisse de prévoyance). Selaouit mad ar pez zo aman varlec'h: A partir du 1er janvier les pensionnés de guerre, les veuves, orphelins et descendants, y compris les titulaires de pensions accordées pour infirmités avant et après la guerre, recevront aussi une augmentation assez sensible, calculée selon le degré d'invalidité et la situation du militaire ou marin le jour de sa réforme ou de son décès. Les augmentations de pension pour les enfants jusqu'à l'âge de 18 ans sont augmentées dans les mêmes proportions.

Paotrez koz an Drezen-ven Bi Thomas, deuz Kerc'had, ha Kolas Deniel, deuz Kerdaniou, ho deuz bet ive ho fansion kavatal var kef ar re didalvez (caisse des invalides) da gounta d'an 2 a viz eost 1927, an dervez m'ho deuz great ho goulen. Mad eo beza great eur lezen nevez evitho, goude beza lorret ho rollou dezho.
— Kenavo ar miz kenta.

Fr. GUIZ.

AL LEZEN LOUCHEUR

Anaout a rit mad breman al lezen-ze. Displeget eo bet er c'hantoniou hag er C'hannadik.

Setu ar paperiou a rankont da gass ar re a c'hoanla profita euz al lezen-ze evit sevel eun ti:

- 1e Un extrait de la mairie de l'acte de naissance du mari.
- 2e Le livret de famille.
- 3e Un plan et un devis de la construction, signés de l'entrepreneur et de l'emprunteur.

4e Certificat de vie, délivré par le maire, faisant connaître le nombre d'enfants ou pupilles de la Nation à la charge de l'emprunteur, avec indication de leur âge.

5e Copie certifiée conforme par le Maire de la carte du combattant ou du certificat provisoire.

Setu aze ar paperiou a rankit da gass evit ma vez o kavet mad ho koulen.

Da biou emaint da gass? da « M. Le Faux, président de la Société de Crédit Immobilier du Nord-Finistère, Cité Familiale, Brest ». Pe da « La Caisse Régionale du Crédit Agricole, 31, rue de Douarnenez, Quimper ».

Setu ar primou a zo: 3 a vugale dindan 18 vloaz, pe 3 emzivad a vrezel, pe eur pensionet a vrezel 60 %, eur prim a 5.000 lur.

4 a vugale, pe emzivaded a vrezel, pe 70 % a bansion, eur prim a 7.500 lur.

5 a vugale, pe emzivaded, pe 80 % a bansion, eur prim a 10.000 lur.

6 a vugale, pe emzivaded, pe 90 % a bansion, eur prim a 12.500 lur.

7 a vugale pe ouspen, pe emzivaded, pe 100 % a bansion, eur prim a 15.000 lur.

Setu aze ar gounidegez pe ar primou a ro al lezen-ze. Eun dra vad a zo c'hoaz el lezen-ma: ma teu an tad da vankout, an ti a jom gant ar vam hag ar vugale — memez a pa deufe an tad da verval prestik goude beza sinet al lizer-kountrad.

Eur skuer breman evit ma komprenot mad al lezen. Per, oajet a 28 vloaz, en deuz 4 a vugale dindan 18 vloaz. Evit sevel eun ti dezha hervez al lezen an antreprenour a c'houenn 22.000 lur, plas an ti a goust 4.000 lur, ar pez a ra 26.000 lur. Echu eo? Oh nan! An noter ha kontorrolli ar paperiou a gousto vardo mil lur. Teuler hevez euz al labourerien 300 lur. Eun assurans var ar vuez (Assurance-vie) hag a ranker da gemeret, a gousto vardo 2.000 lur. Ar mizou evit sevel an ti a ielo eta da 29.300 lur. Da denna er meaz ema prim a 4 c'hrouadur 7.500 lur, hag an ti evelse a deu da 21.800 lur.

Evit paea ar zoun-ze hag an interest 10 real dre gant di-varnhi, epad 25 bloaz, Per eta en devezo da baea bep bloaz 1.180 lur, pe 98 lur bep miz.

Mes, ententit mad, ar zom abez a rank beza paet abenn m'en devezo an tad 65 bloaz. Evelse Per, ma vije bet oajet a 5, pe 10, pe 20 vloaz muioch en devije bet 5, pe 10, pe 20 vloaz neubeutoc'h a amzer evit paea he di.

Evel ma komprenit breman, al lezen-ma zo talvoudek dreistoll evit ar famillou a 5, 6, 7 a vugale pe ouspen a zindan 18 vloaz, abalamour d'ar prim. Pe c'hoaz evit ar gerent iaouank a 3, 4 krouadur. Rak, ha pa n'ho dese nemed 3 a vugale pa reint ho goulen, e c'hellit kredi ar vugale a reseint da c'houde digant Doue ho devezo prim ive. An dra-ze n'ema ket freaz el lezen, mes kementse zo eaz da anaout.

An diou rummad-ze eta a aliomp start da brofita euz al lezen-ma, ha d'ober ho goulen, da lavaret eo, da gass ar paperiou rekis kenta ma hellint. Evit ar re a zo dija oajet ha n'ho deuz. ket kalz a vugale ne velomp ket e ve talvoudek al lezen-ma. Rak ho frim ne vije ket bras, hag evel ma c'houezit breman, mizou a zo o sevel an ti. Setu aze al lezen Loucheur. Ne gredomp ket e ve gellet hen displega guelloc'h eget hon deuz great. Roet hon deuz ive sklear hon aviz var al lezen. Breman grit mad ho sonj. Gorroit mad ar C'hannadik-ma, ha neuze her c'havot m'ho pevez izom. M'ho peuz izom muioch c'hoaz a anaoudegez deuit d'hor c'haout dienkreiz, pe skrivid da unan euz an adressou hon deuz roet deoc'h, pe d'an Office Central, Landerne.

Eun dra talvoudusoc'h

Studiit mad ar pez zo aman varlec'h, hag a c'hell renta kalz servich d'an dud divar ar menz, ha dreist oll da emzivadet ar vrezel.

Décret du 7 avril 1927. Article I. Le taux d'intérêt des prêts individuels à long terme destinés à faciliter l'acquisition, l'aménagement, la transformation ou la reconstitution de petites exploitations rurales et d'habitations de travailleurs ruraux est fixé à 3 %.

Ce taux d'intérêt peut être abaissé à 2,75 % lorsque le bénéficiaire est un Pupille de la Nation.

J'attire votre attention sur ce point que le décret s'applique aux Pupilles de la Nation majeurs.

Evelse eta d'an dud divar ar meaz ho deuz izom sikour evit prena eun tam ferm, pe douarou, pe evit guellat doare ho ferm, pe evit sevel ti, e vezò prestet arc'hant evit eur skoed dre gant, ha zoken evit unnek real dre gant ma zeo an hini a c'houlen da bresta Emzivad a vrezel, n'euz forz pe oad en deuz.

Evel ma velit, al lezen-ma a brest ive evit pell amzer hag evit interest bihan. Ha n'eo ket tregasus evel al lezen Loucheur

pe guir ho lez da brena pe da zevil ho fi, pe d'hen rapari hervez ho santiment. Mes al lezen-ma a zo evit an dud divar ar meaz n'int ket pinvidik, hag evit emzivaded ar vrezel. Dre-ze, mignoued ker, peguir ho peuz meur a villet guer e korn hoc'h armel, prenit 'ta eun tam ferm. Evel a c'houezit breman, arc'hant a gavot evit interest bihan, ha pell amzer evit her paea a neubeudou bep bloaz. — Eun dra all a zo hag a zo mall he gass d'an traon: al lizer-ferm euz a 3, 6, 9 bloaz. Nag a goueriadet zo bet goataled gant ar seurt lizeri-ze. Kredi a reomp e hello an Office Central obten an dra-ze. — Ar Chouarnamant a vezoz oblijet da zelaou ar famillou niverus hag ar goueriadet: tud ha bara a ranker da gaout.

Ar re a c'hoanta kaout sklerijen var al lezen-ma ha profita anezhi, a skrivo: M. le Directeur de la Caisse Régionale du Crédit agricole du Finistère, 31, rue de Douarnenez, Quimper.

LEZEN AN ASSURANSOU (Les Assurances sociales)

E peb leac'h e komz breman euz al Lezen-ze hag a vezoz eul lezen vad pa vezoz ehunet, mes evel m'eo great eo kalz re bounner evit an dud divar ar meaz. Ne ket ni hebken a zonj evelse, mes ar re a anavez ar guella al lezen, hag a anavez madive ar mizou ho deuz ar goueriadet, ar zam pounner a gouesfe varnho.

Setu perak 15.000 koueriad, en em vodet e Guened d'an 9 a viz kerzu diveza, a lavaras d'ar Chouarnamant: « Ni a zento laouen ouz lezen an Assuransou, great d'ar 5 a viz ebrel diveza, pa ho pezo lakeat al lealdet ennhi evel ho peuz promettet hen ober, da lavaret eo pa ne vezoz ket pounneroc'h evit an dud divar ar meaz eget evit an dud all.

Setu aman eul lodennik euz ar gonferans kaer a reaz en deiz-se, e Guened, an Ao. Tinevez, euz Plabennec, hag a gavomp, e galleg, er journal *L'Union Agricole*: « Mignouned, d'ar 17 a viz kerzu 1914, an 19^e Rejimant euz al Linen, a iea gant herr da gemeret eul leac'h talvoudek mes danjerus meurbed: La Boisselle. (Oll hon deuz klevet komz euz ar c'hrogad-ze).

E penn ar vanden genta (le premier peloton) euz an eil kom-pagnunez edo al letanant kalonek A. de Boisanger (le Poilu des Poilus, an hini en deuz savet an Office Central). Glazet abenn diou vech araok en em gaout gant kleuz (tranchée) ar boched, e lavarer dezha mont var e giz varzu al leac'h ma vo louzaouet eun neubeud he c'houliou (poste de secours). Neuze al letanant a griaz: « Kuitaat va Bretouned? Birviken!!! Kendelec'her a ra da vont vararaok; mes pa zedo o vont e kleuz ar boched, he revolver en he zourn, e oue lazet!

Ni, koueriadet, mignouned ker, ni hag ho peuz dibabet evit ho rên, evit difen ho kuiiriou, ni a gerner evit diviz respount karantek al letanant de Boisanger. Lavaret a reomp ive, euz a greiz hor c'halon: « Ni, dilezel koueriadet Breiz? Birviken!!! Atao hag e peb leac'h ho difenrim! Setu aze boeden hon assambleou, hor sindikajou.

Perak emaomp aman hirio? Evit goulenn ma vezoz great guelloc'h deomp eget da dud ar micheriou all eo e zomp deuet aman? Nan, nan. Ne c'houennomp nemed eun dra: ma ne vezimp ket kasset da draon an ti (qu'on ne nous traite pas en parents pauvres).

Evit goulenn ma vezoz torret al lezen eo e zomp deuet? Ken

neubeud all! Al lezen-ma a ioa goulennet pell-zo gant tud gwiziek ha kristenien start, evel ah A. de Mun — gant ma vije great hervez al lealdet.

Ne c'houennomp eta nemed eun dra: Ma vezoz ehunet al lezen, ma vezoz leal e kenver ar goueriadet...

Petra c'houlen al lezen diganeomp ?

Peb laboarer euz a 16 da 80 vloaz a rank en em assuri ma n'eo ket paet evit he labour ouspen 15.000 lur, ma n'eo ket dimezet: 18.000 lur, m'en deuz eur c'hrouadur; 20.000 lur, m'en deuz daou grouadur. Hag evelse e kendalc'h, en eur greski ar pae a zaou vil lur dre bep krouadur dindan 16 vloaz.

Ha petra vezoz da baea? Dek lur dre gant lur, eun hanter d'ar mestr, eun hanter d'al labourer.

Kompreñ a rit eta eo kementse eur garg pounner hag e vezoz kalz arc'hant da rei: euz a 7 da 8 milliard evit ar Frans abez. Er Finister hebken, ar goueriadet ho devezo da rei etre 180 ha 200 million! ar pez a ra vardo 130 lur dre daou zervez arad (par hectare), keroc'h egred na veze fermet douar daou zervez arad e meur a leac'h araok ar vrezel.

Ha gant piou e zafe an 8 milliard-ze dre ar Frans? Vardo 1 milliard ha 200 million a iafe gant ar vedesined, an apotiker... (aux médecins, pharmaciens, chirurgiens, dentistes, etc.).

Daou villiard a ielo gant an 13.000 a vezoz ranket da gaout evit lakat al lezen da labourat — ma lezel ar Chouarnamant da ober hervez he faltazi. (13.000 fonctionnaires de plus!).

Ped a gav deoc'h zo dija dindan ar Chouarnamant er Frans? Unan dre 15 den! Krija rit, neketa? Mad, ma labour al lezen-ma evel ma zeo great breman, e vezoz unan dre 13 den dindan ar Chouarnamant (un fonctionnaire par 13 habitants, un fonctionnaire pour 2 familles bretonnes).

Hag e peleac'h e vezoz kemeret an 13.000 skrabieren paper-ze? Etouez ar goueriadet e c'hellit kredi.

Var dro 4 milliard da neubeuta a vezoz red da gaout evit rei eun tam pansion d'ar re zo deuet en oad ha d'ar re ne hellont ket labourat (invalidité).

Setu ne chomfe mui nemed 800 million evit sikour ar re glany, herzel ouz frejou ar maro, etc. (prestations de maladies, maternité, décès).

Mes ne ve ket hanter euz an 800 million evit herzel ouz an dispignou-ze? Neuze e rankot mont adarre d'ho kodel. Rak Ministr al labour, e leac'h o lakat da baea 10 dre gant, evel m'hon deuz guelet, a hell o lakat da baea 12 dre gant. Ha setu ar pez a rafe, e hellit kredi, ma vankfe arc'hant er c'hef.

Da ober breman

Ar pez zo mal da ober e peb leac'h eo rei an hano evit mont e Société ar Sikourou. Dans chaque commune doit exister une Section locale de la Société de Secours mutuels. En principe, la Section locale a pour Président, le Président du Syndicat agricole et, pour Secrétaire, le secrétaire de la Mutuelle-Accidents. — Me gav d'in, en Assamble diveza, F.-M. Lazennec eo a ion bet hanvet da Bresidant evit Assurans ar Guallou (Mutuelle-Accidents), ha Fr.-M. Bescond da zekretour. En em ententit ta neuze, ha labourit. Ar Vro Goz en deuz roet skuerion evit kementse. Petra vezoz da baea, pe seurt sikour a vezoz. M'ho peuz izom sklerijen, skrivit d'an Office Central, Landerne. Mes it oll ennhy, labourerien douar;

rak seulvui e viot niverus, seulvui e viot selaouet gant ar C'houarnamant.

Selaouit mad c'hoaz

Setu petra resevomp var an taol digant K. B.

Il y a une autre question, intéressant plusieurs cultivateurs, et les intéressés, en général, l'ignorent: Il s'agit du bénéfice agricole. Une loi de Décembre dernier accorde une déduction par enfant mineur, même où il y a deux ménages.

Il faut pourtant que nous demandions à la mairie des imprimés; un questionnaire que nous avons à remplir. Mais beaucoup de mairies n'ont pas encore reçu d'imprimés. Que les intéressés aillent donc à la mairie de leur commune, et qu'ils prient M. le Maire de demander des imprimés s'il n'en a pas encore reçu. Le Receveur de l'Enregistrement de Ploudalmézeau m'a assuré que ma demande est juste. Faites votre réclamation le plus tôt possible.

HAG AR PATATEZ ?

Prestik e 'teui ar poent da lakât patatez. Ne lakit na re brein, na zoken re goataled, na re vihan. Mes plantit ar re iac'h hag ar re genn. Mes dreist-oll re iac'h. Hag evez ouz al laeroun a deui adarre da ginnig deoc'h patatez estranjour, euz ar C'hreiz-deiz pe euz an Hanter-noz. Ankonac'heat ho peuz histor Guisseny?

AN DIAOUL EN AOD!

Kountet deomp gant eur pesketaer koz euz Lilia - Plouguerne

En abardaez-se, Ian a ioa eat abred d'he vele, rak an amzer a ioa skrijus! Er meaz, an avel a zourre dre ar guez huel. Hag aze, tostik d'ho lochen, ar mor fuloret a groze spountus, evel pa vije bet erru fin ar bed!

« An diaoul, eme Ian d'he c'hreg, a zo hirio emichans o redék dre an aod! »

Mes Katell ne lavare grik. O peur-echui gualc'hi ar skudellou edo, hast varnhi!

Va lennerien inouank, a dra zur, zo souezet o klevet kaoz euz a skudellou, hag a c'houlen: « Petra eo an draze, skudellou? » — Mad, va merc'h ker, araok ma oamp eat oll da vourc'hizien, ar zouben, al leaz, ar c'hafe (d'ar bloaz nevez) a veze servichet atao e skudellou. Oh! pebez bidounet a rean guechal pa hellen kaout cur skudellat souben ar brignon barr a gaol, da va dijuni! — E skudellou eo eta e veze great ar bouejou, hag e meur a vro zoken ne ket skudellou pri eo a ioa, mes skudellou koat. Marteze e ouezit son ar « Skudeller koat » (la Dernière Ecuelle de Théod. Botrel?)

Katell eta a ioa hast varnhi o peur walc'hi skudellou koān. N'he doa ket amzer da respont Ian. Me ne anavezan ket kalz ar merc'hed. Var a gounder, lod anezho a vez aliez ho humor a dreuz, ha goude kaozeal brao outho ne respountont ket, pe a respount dre fae. Ha ne ket ar merc'hed dizesk eo a gustum ourzal evelse, mes merc'hed savet e skoliou a zo; merc'hed al lostennou ber, ar pennou dizolo; etouez ar mer'ched lor'hus eo e kaver dreist-oll ar merc'hed pennog, ar merc'hed mouzus.

En abardaez-ma goulskoude, ne ket al lor'ch nag an imor fall eo a vire ouz Katell da respount da Ian, traou all eo a ioa var he spered. O klevet an avel o sourral, ar gurun o krozal, e sonje en-

rhi he-unan: An nosvez-ma, avad, a zo euz ar re vella evit mont da velet a dont a rei eun dra benag gant ar mor; eun nosvez vad kena ive evit dialc'ha piou benag a ve divezad o tont euz foar Lokournan. Rak Katell en doa meur a vicher. Ped guech, goude ma veze eat he goaz d'he vele, ne oa ket bet eat d'an aod, dreist-oll pa veze fall an amzer evel enoz, he c'hog-bezin var he skoaz! Ped guech ive n'oa ket deut d'ar gear skuiz-maro, glebiet ha skasset, ha netra d'he heul! Mes avichou evelato an dro a veze drusoc'h. Krenv evel eul loan, dispount evel eur martolod, en he zav var ar s'herrek, pe o vont hag o tont var an treaz, avichou doun en dour, Katell a furche ar guagennou gant he daoulagad lem. Ha kerkent a ma vele pense o tont gant ar mor e zae dinec'h de baka.

Tammou koat hir ha teo a ioa bet deut ganthi evelse var ar seach' — evel zo bet deuet var aod Plouguerne n'euz ket pell. Eur goanvez zoken e kavaz peadra da goata eur c'hraou nevez. Eur vech all ec'h erruas var eur varriken pinard, hag heb sikour ebet e tigasas anezhi a ruillou d'ar gear. — Katell evelato a ruille ive en dervezioù varlec'h.

Mes Ian a ioa diez he benn gant troiou kam he vuia-karet. Kaout a rea dezha goulskoude n'oa ket eur gual dra laeres ar mor. Mes Katell a rea goasoc'h.

Eur vech e ioa deuet ganthi arc'hant hag aour. Drouk ennha kena grene, Ian en doa lavaret dezhi : « Enz peleac'h an diaoul eo deuet an arc'hant-ze ganez, Katell ? Ha Katell a respounde ker sioulik ha tra : « Kavet en aod, Ian, ha kollet gant eun tremeniad, kredabl, epad an anv. Ian ne grede ket lavaret muioc'h, mes sonjal a rea : « kavet ? ia, pe kentoc'h laeret. » Hag e skrabe he zaou benn en eur lavaret gant herr : « Me a denno ar pleg-fall-ze anezhi ! »

Great en doa a bep seurt evit klask dizoun he c'hreg diouz an aod en noz : lubannerez, spountailou, gourdrouzou, mes n'oa ket bet avânsetoc'h. Katell a bensca atao, hag a laere pa c'helle.

Eun vintinvez e oue kavet eur matouter beuzet, ha digaset gant ar mor var an treaz. An archerien a deuaz hag a lavaras : « En em veuzi en deuz great. » Mes tro var dro e lavaret krog hezin Katell eo en doa great an taol. — Ha Ian a lavare ato : « Me a denno ar pleg fall-ze anezhi goulskoude ! »

Mes Katell a gendalc'he da vont d'an aod en noz-du pa blije ganthi. Plega ar merc'hed n'eo ket ken eaz-se ! D'ar marc'zed ar zouben, Ian a vele e ion eur sonj fall benag e penn he c'hreg. Echu he labour ganthi, Katell a leaz gant herr etrezek an or. « Da beleac'h emaout o vont ? eme Ian, gant humor ive. — D'al leac'h ma karan, emezhi. — Me a velo. — Te a velo petra ? Daoust hag eo red d'in-me mont ken abred ha te d'am guele ? kousk aze, ha ro peoc'h d'in-me ! — Katell, krak ha berr, me fell d'in e chomfez er gear fenoz ! — Ho ! ho ! kleo Inn oe'h ober eur brezegen euz he vele.

(Da genderc'hel).

Er VOURE'H-VEN. — /n aotrou NEZOU, 21 vloaz

Kena dissadorn n'hon dea ket klevet oa maro an Aot. Nezou, hag anterret en dervez-se er Voure'h-Ven.

An Aot. Nezou a studie e Coigny evit beza missioner (Oblast de Marie). Eun tachad zo edo er gear evit en em grenvaat. En anv diveza ec'h en em gave guelloc'h mes eur beach hir, great dre

uñl amer, a laketz e zempiadurez da vont var gresk, ha d'ar 2 a viz genver e zeaz e kompagnenez an A. Doue hag ar Verc'hez.

De profundis.

Zo bet badezel : 16 a viz genver, Marie-Louise-Félicie Donou, euz Keradraon. Paer. ha maer., Félix Lescop, euz Keradraon, ha Mari Donou, euz Lannilis, 1 klas.

24 a viz genver, Marie-Thérèse Peoc'h, euz Kerellen. Paer. ha maer., Michel Nicolas, euz Lannilis, ha Jeannie Peoc'h, euz S. Martin, Brest.

27 a viz genver, Anne-Marie-Thérèse Premel, euz Kerarbeleg. Paer. ha maer., Jean Kerboul, euz Kerouezal, ha Marie-Anne Laot, euz Kerarbeleg 1 klas.

Eat d'ar bed-all : 14 a viz genver, Mari Pellen, euz P. Egras, 85 vloaz; 15 a viz genver, Jean-Marie Surlapierre, euz ar Bourk, 50 vloaz. 1 klas.

17 a viz genver, servich deiz ar bloaz Klaoda Roussel, euz ar Bourk. 1 klas.

20 a viz kenver, servich bras, deiz ar bloaz evit Eugène Uguen; eiz dez evit Mari Pellen.

21 a viz genver, servich bras 1 klas, J.-M. Surlapierre.

22 a viz genver, servich deiz ar bloaz 1 klas bras, evit Marie-Anne Nicolas, euz ar Bourk, an hini en deuz rentet kement a zer-vich d'an iliz, ha zoken d'ar barrez epad e oll buez. Bugale Mari da vibana n'ho deuz ket c'hoaz he dizonjet, hag a ica deut nivetus d'ar servich. Ni ken neubeud ne zijonjomp biken ar vad en deuz great.

27 a viz genver, servich deiz ar bloaz 1 klas bras, Mari Talar mein (Tintin Mari), omezogez koz ar presbital. *De profundis.*

Ar c'hlenved en doa miret ouzomp da vont d'ar 27 a viz kerzu da Blouvian evit servich deiz ar bloaz Yv. Marziou mignon bras d'ar Channadik.

SON TUD AN NADOZ

(Kendate'h)

Diskan:

Oll ho peuz allez klevet,
Trala direno,
Tud ho parrez o lavaret
Trala diraloula,
Trala direno.
9

Kaer e meuz trei al leorlou koz,
A lenner en ti diouz an noz,
10

Sant ebet eninho ne gaver,
Hag a vije bet kemener.
11

Sant Joseph a ioa kalvez,
Santez Zita a ioa matez.
12

Sant Crepin a ioa kereour,
Sant Hambon a ioa marc'hadour.
13

Sant Per a ioa pesketaer,
Mes sant ebet n'oa kemener.

(1) Avocat.

14

Sant Vaze a ioa skrivagner,
Sant Maurice a ioa offiser.
15

Sant Fiacr a ioa Jardiner,
Ha sant Isidor labourer.
16

Sant Eozen a ioa pleder (1)
Ha sant Herve a ioa kaner.
17

Sent a zo bet a bep milher,
Nemed etonez na-ozeler.
18

Va spered a zo, deiz ha noz,
O klask patron tud an nadoz.
19

Mes enz an env eo red diskenn
Evit anaout mestr ar vesken.
20

Rak patron an nadoseiter
Eo Lusifer, tad ar geier.